

Huvudman

Borås kommun
boras.stad@boras.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola vid Rångedalaskolan F-6 i Borås kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borås kommun att senast den **10 april 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande legitimerade och behöriga lärare, garanterad undervisningstid och åtgärder för att komma tillrätta med elevers ordningsstörande beteende. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Borås kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Borås kommun ska vidta följande åtgärder

Legitimerade och behöriga lärare

1. Se till att eleverna ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, om huvudmannen inte har rätt att tillämpa en undantagsregel. Inkom med en sammanställning av vilka lärare som undervisar i vilka ämnen samt i vilken mån de har lärarlegitimation och ämnesbehörighet för den undervisning de bedriver. Om en undantagsregel har tillämpats ska detta

anges (2 kap. 13, 17-18 §§, skollagen).

Elevernas garanterade undervisningstid

2. Se till att eleverna får minst sin garanterade undervisningstid, i respektive ämne och stadium (10 kap. 3 § skollagen och bilaga 1 skolförordningen).

Åtgärder för att komma tillrätta med elevers ordningsstörande beteende

3. Med utgångspunkt i en utredning om ordningsstörande beteende ska rektorn se till att åtgärder genomförs för de elever som har stört ordningen eller uppträtt olämpligt, för att få eleverna att ändra sitt beteende. Rektorn ska inkomma med en redovisning av exempel på åtgärder som vidtagits för dessa elever, samt vad dessa har resulterat i (5 kap. 9-10 §§ skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser garantin för tidiga stödinsatser, förebyggande arbete för trygghet och studiero samt att det finns ordningsregler som beslutats av rektorn.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till:

dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:5725) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2023 inlett en tillsyn av Rångedalaskolan F-6 i Borås kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Rångedalaskolan F-6 följer gällande bestämmelser om att eleverna ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, garanterad undervisningstid, om rektorn ser till att det genomförs utredning av elever som återkommande stör ordningen för att kartlägga orsaken till elevs ordningsstörande beteende och att åtgärder vidtas, att det bedrivs ett förebyggande arbete mot trygghet och studiero samt att lärarna följer garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklass och grundskolans årskurser 1-3.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 12 och 13 september 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. exempel på åtgärdsprogram, skolans plan mot kränkande behandling och skolans

ordningsregler. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen fått in en förteckning över skolenhetens undervisande personal där lärarnas anställningsform, huruvida de har lärarlegitimation eller inte, aktuell behörighet samt undervisningsämnen framgår. En lärarlegitimation ger läraren behörighet att bedriva undervisning i de ämnen som anges i lärarens utfärdade legitimation. I förteckningen av skolenhetens lärare framgår att det är fyra lärare som undervisar i totalt tio ämnen som de enligt sin lärarlegitimation inte har behörighet att undervisa i. Dessa ämnen är geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap (SO), biologi, fysik och kemi (NO), teknik, engelska och musik. Läraren som undervisar årskurserna 2-6 i musik har lärarlegitimation med behörighet att undervisa i förskoleklass, samtidigt finns det två lärare på skolan med behörighet för undervisning i musik för årskurserna 1 och 2 respektive årskurserna 1-7, som inte används för sådan undervisning.

Skolinspektionen har efterfrågat och mottagit en komplettering innehållande en redovisning av de överväganden som rektorn gjort vid tjänstefördelningen. Rektorn uppger att de två lärarna på mellanstadiet som har behörighet för undervisning i SO och NO inte har utrymme att även undervisa i ämnena i årskurs 3. I årskurs 3 undervisas eleverna därför av klassläraren, som inte har behörighet i SO- eller NO-ämnen, men som har lång erfarenhet att undervisa i dessa ämnen. Klassläraren i sin tur har behörighet i engelska för årskurserna 1-6, men undervisar inte i engelska i någon årskurs. Eleverna i årskurserna 5 och 6 undervisas i engelska av en lärare som visserligen har behörighet i engelska, men för årskurserna 1-3. Rektorn uppger att alternativet för eleverna i årskurserna 5 och 6 hade varit att få undervisning av en lärare utan behörighet i engelska alls, vilket rektorn anser vara ett sämre alternativ.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämpligt att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisning avser modersmål (2 kap. 18 § skollagen).

Av förarbeten till skollagen framgår att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat. Studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat. Det betonas också att rektorn har ansvar för att planera verksamheten på ett sådant sätt att lärare används för sådan undervisning som läraren har utbildning för. I vissa fall tillåts huvudmannen att göra undantag från denna skyldighet. För att en undantagssituation ska anses föreligga ska det som huvudprincip antingen saknas lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de ska bedriva eller finnas särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Som exempel på vad som kan vara "särskilt skäl" anger förarbetena behov av att få bort en utbildad lärare från undervisningen som har missbruksproblem. Förarbetena ger också exempel på organisatoriska skäl som gör att all undervisning inte kan bedrivas av lärare och förskollärare med utbildning för den aktuella undervisningen. Det kan handla om hastiga svängningar i söktryck och elevkullarnas storlek, tjänstledigheter, förändringar i efterfrågan på viss undervisning eller ökat behov av särskilt stöd (Se prop. 2009/10:165 s. 261-262, 267 f.).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att huvudmannen inte organiserat personalresurserna på ett sådant sätt att eleverna så långt som möjligt ges undervisning av lärare som innehar ämnesbehörighet för den undervisning de bedriver. Utredningen visar att de lärare som ansvarar för undervisningen i ämnena geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap, biologi, fysik och kemi i årskurserna 2 och 3 saknar ämnesbehörighet för undervisning i dessa ämnen. Detsamma gäller för lärarna som undervisar i engelska i årskurserna 5 och 6 samt i musik för årskurserna 2-6. Skolinspektionen konstaterar att det finns lärare med behörighet att undervisa i engelska, NO och SO, teknik och musik anställda på skolan, men som inte används för undervisning i dessa ämnen. Istället används

obehöriga lärare för undervisningen i dessa ämnen. Med en annan organisering skulle eleverna kunna få undervisning i högre omfattning av lärare med rätt behörighet för den undervisning som de bedriver.

Även om de skäl som rektorn fört fram, till grund för hur han har valt att organisera personalresurserna, är beaktningsvärda utgör inte dessa sådana särskilda skäl som skulle göra det tillåtet att frångå gällande bestämmelser. Det är likväl en brist i skollagens mening att använda obehöriga lärare för undervisning när det finns lärare anställda vid skolenheten med rätt behörighet, men som i första hand inte används för undervisning i de ämnen och årskurser som de har behörighet för.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen mottagit huvudmannens timplan för grundskolan från Borås kommun. Rektorn har inte gjort några ändringar i timplanen för Rångedalaskolan. Rektorn har istället lagt ut mer undervisningstid för vissa årskurser och ämnen, så att några årskurser får fler undervisningstimmar än vad timplanen anger att de erbjuds. Det gäller exempelvis i ämnena svenska och matematik. Rektorn uppger att han har valt att inte använda sig av skolans val för att på så sätt flytta på undervisningstimmar mellan ämnen.

Vid en kontrollräkning av elevernas scheman och hur många undervisningstimmar eleverna i de olika årskurserna de facto erbjuds, i varje enskilt ämne, kan Skolinspektionen konstatera att eleverna i de flesta ämnen får de undervisningstimmar som minst ska erbjudas. I ett par ämnen ligger dock för lite undervisningstid utlagt. För lågstadiet är det för få undervisningstimmar utlagt i *slöjd*. För mellanstadiet är det för få undervisningstimmar utlagt i ämnena i *bild*, *teknik* och *idrott och hälsa*.

I intervju med elever, lärare och rektor framgår att eleverna inte alltid ges undervisning i den omfattning och i de ämnen som anges i deras scheman. När det gäller ämnet idrott och hälsa berättar eleverna att läraren brukar bryta undervisningen av idrottslektionen innan lektionen slutar för att de ska hinna duscha, byta om och förflytta sig till nästa lektion innan nästa lektion börjar. Elever från samtliga årskurser säger att de byter om under undervisningstiden på idrottslektionerna. Lärarna, inklusive läraren i idrott och hälsa, säger att rektorn har meddelat att tid för eleverna att byta om och duscha ingår i undervisningstiden för idrott för både förskoleklassen och samtliga årskurser 1-6, och att eleverna därför gör detta på lektionstid. Därtill ligger idrottshallen ett par minuters promenad bort. Enligt läraren som undervisar i idrott och hälsa försvinner ungefär 10 minuter i början, respektive slutet, från undervisningen av varje idrottslektion till ombyte och dusch för eleverna. Rektorn bekräftar att idrottslektionerna bryts cirka 10 minuter tidigare än vad som framgår i elevernas scheman för att eleverna ska hinna byta om och duscha. Tanken är egentligen att idrottsläraren ska ta emot eleverna innan lektionsstart och att eleverna ska byta om innan idrottslektionen börjar.

I intervju med elever och rektorn framgår även att klasserna har schemabrytande aktiviteter på tider där det enligt elevernas scheman ligger undervisning inlagd. Eleverna berättar att de har klassråd och stormöte ibland vilket kan genomföras när som helst på schemat där det står att de ska ha undervisning. Stormöten brukar vara efter första rasten på olika veckodagar och varar i cirka 30 minuter, enligt eleverna. Rektorn bekräftar att eleverna har återkommande klassråd, stormöten, och även elevråd varje månad och att dessa genomförs på lektionstid. Det är inte återkommande samma tider utan det varierar vilket ämne i klassernas scheman som tas i anspråk. Rektorn säger att det är uttalat att lärarna får fördela den tiden själva, men att han inte vet om lärarna gör så. Han gör inte någon uppföljning av hur mycket undervisningstid eleverna får.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att undervisningen i grundskolan ska omfatta bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk och teknik. (10 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden timplan. (10 kap. 5 § skollagen)

Av skolförordningen framgår att den garanterade undervisningstiden ska fördelas enligt bilaga 1. Det framgår även att huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden. Huvudmannen ska även efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3 - 4 §§ skolförordningen [2011:185] samt bilaga 1 skolförordningen) Vidare framgår av bilaga 1 till skolförordningen den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under låg- och mellanstadiet.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att huvudmannen inte sett till att eleverna erbjuds minst den garanterade undervisningstiden som de har rätt till enligt timplanen för grundskolan. Utredningen visar att eleverna i lågstadiet erbjuds för få undervisningstimmar i ämnet *slöjd*. För mellanstadiet erbjuds eleverna för få undervisningstimmar i ämnena i *bild, teknik* och *idrott och hälsa*. Vad gäller ämnet idrott och hälsa framkommer av utredningen att det utöver de redan för lågt utlagda undervisningstimmar försvinner ytterligare undervisningstid, för samtliga klasser vid varje idrottslektion, då undervisningstid tas i anspråk av att eleverna ska hinna byta om före och efter varje lektion, samt duscha. Att eleverna inte erbjuds minst den garanterade undervisningstiden i dessa fyra ämnen är en brist.

Utöver den konstaterade bristen ovan vill Skolinspektionen även ge följande medskick. Även om det inte har kunnat preciseras tydligt i utredningen vilka ämnen

där undervisningstid återkommande tas i anspråk för klassråd och stormöte då dessa tider varierar, så ligger den utlagda undervisningstiden i flera ämnen nära gränsen för den tid som eleverna enligt timplanen minst ska erbjudas. Det är därför något som rektorn bör vara vaksam på när den garanterade undervisningstiden ses över utifrån bristen ovan så att det inte förekommer även i andra ämnen där undervisningstid inte erbjuds i tillräcklig omfattning utifrån timplanen för grundskolan.

Åtgärder för att komma tillrätta med elevers ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I inkomna handlingar från huvudmannen samt i intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att det i flera årskurser finns elever som har ett ordningsstörande beteende under lektionerna. Elever och lärare berättar att det förekommer i klasser, både på låg- och mellanstadiet, att enstaka elever stör undervisningen och ordningen i klassrummet. Elever i årskurs 2 och 3 säger att det finns elever som inte kan sitta still och att läraren får säga till hela tiden. Det förekommer också att elever skriker till kompisar över klassrummet. Läraren använder sig av rött och grönt ljus, för att tydliggöra lärarens önskade samtalsnivå under lektionen eller momentet för eleverna, men även fast läraren visar rött ljus som betyder tystnad går vissa elever runt och pratar och ignorerar lärarens tillsägelser. Eleverna säger vidare att de aldrig får studiero och att det hela tiden är några elever som inte lyssnar och som klättrar på bänkarna. Elever i årskurs 5-6 berättar att ljudnivån kan variera stort i klassrummet. Vissa lektioner, t.ex. i matematik eller svenska kan det bli högljutt om eleverna inte får ha musik i sina hörlurar. Det är ibland samma personer som stör.

Såväl lärarna som rektorn bekräftar att det i årskurserna 2, 3, 5 och 6, finns enskilda elever som återkommande stör undervisningen. Lärarna berättar att det finns elever där de försökt under en lång tid, med att bryta elevers ordningsstörande beteende, men att de inte har lyckats. Det finns klasser där lärarna upplever sig ha väldigt svårt att bryta enskilda elevers ordningsstörande beteende och känslan hos lärarna är att det inte finns några sätt att nå fram, eller verktyg att sätta in, för att hantera dessa elever. Lärarna beskriver att de gör vad de kan för att bryta elevernas beteende. Lärare har flaggat till elevhälsan om behov av stöttning av deras professioner om dessa elever, specialpedagogen har varit i klassen och observerat några gånger, lärarna har kontakt med elevernas vårdnadshavare och de använder sig av ett flertal metoder under skoltid för att försöka hantera dessa elever i klassrummen, men det räcker inte. En lärare säger att hen använder konsekvenstrappan i sin klass och att den fungerar för 9 av 10 elever, dock ej för alla elever. På frågan om någon utredning om orsaken till elevens beteende har genomförts svarar lärarna att eleven har haft samtal med den tidigare biträdande rektorn. En annan av eleverna som ofta stör undervisningen har en pågående extern utredning. Lärare i årskurs 3 säger att

konsekvenstrappan är tydlig: tillsägelse och därefter en påminnelse att om beteendet fortsätter så blir det samtal hem.

En lärare berättar att studiero är en fråga i skolans trivsel- och trygghetsenkät och förra läsåret kom avsaknad av studiero upp i resultatet av enkäten för vissa klasser. Utifrån resultatet gjordes insatser i dåvarande klass 4-5 (nuvarande 5-6) där exempelvis en resursperson sattes in i klassen. Enkäten ska genomföras på nytt under hösten 2023. Det finns resurspersoner anställda som ska fungera som förstärkning i vissa klasser och ämnen, men de personerna får ofta hoppa in som vikarier i klasser eller på fritidshemmet istället eftersom det är svårt att få vikarier till Rångedalaskolan när ordinarie lärare blir sjuka.

Rektorn säger att det är studiero i tillräckligt hög grad men att han inte är nöjd med studieron i klass 5-6. I övriga klasser kan det finnas enstaka elever som utmanar men det är flest i klass 5-6. Rektorn bekräftar att det förra läsåret sattes in en extra resursperson i klassen och ett arbete med "Bråka smartare" (ett värdegrundsmaterial med lektioner i konflikthantering) inleddes, vilket ska fortsätta under innevarande läsår. Därtill jobbar elevhälsan med tema känslor eftersom det sker en del konflikter på rasterna som tas med in i klassrummet. I årskurserna 2, 3 och klass 5-6 finns det elever som återkommande stör ordningen i klassrummet, rektorn säger att några utredningar utifrån det ordningsstörande beteendet inte har genomförts för någon av dessa. Han uppger att utredningen för en av dessa elever kommer att ske under läsåret, men den är inte påbörjat vid tidpunkten för Skolinspektionens besök.

Rättslig reglering

Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (5 kap. 9 § skollagen).

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte vidtagit adekvata åtgärder i syfte att få elever som vid upprepade tillfällen stört ordningen, eller på annat sätt har uppträtt olämpligt, att upphöra med beteendet. Av utredningen framgår att lärare och kuratorn utreder orsakerna till enskilda elevers återkommande ordningsstörande beteende för att ta reda på varför eleverna stör eller beter sig olämpligt. Det sker genom samtal med kuratorn, kontakt med elevens vårdnadshavare eller att elever utreds för behov av särskilt stöd. Dock har inte de utredningar och åtgärder som genomförts resulterat i att elevers ordningsstörande beteende har upphört. Istället avstannar arbetet efter att en utredning inletts och några konkreta åtgärder för att

få eleven i fråga att ändra sitt beteende genomförs inte. Arbetet avstannar efter att en utredning genomförts trots att elever inte rättar sig efter åtgärdstrappan eller när lärarnas metoder inte fungerar. Rektorn ser inte till att åtgärder vidtas utifrån vad som har framkommit i utredningen av elevers ordningsstörande beteende. Det medför att samma elever tillåts att fortsätta att upprepa sitt ordningsstörande beteende, och i vissa fall har elever haft ett ordningsstörande beteende under flera års tid som inte har kommits tillrätta med.

Om de åtgärder som vidtas inte ger avsedd effekt behöver utredningen om vad elevernas ordningsstörande eller olämpliga beteende beror på fördjupas, i syfte att hitta adekvata åtgärder för att få eleverna att ändra sitt beteende.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen). Borås kommuns verksamhet vid Rångedalaskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller bristerna. Det finns därför skäl att förelägga Borås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Förebyggande arbete med trygghet och studiero samt ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Trygghet

Av intervjuer med elever framgår att de flesta elever känner sig trygga i skolan. Det som en del elever upplever som otryggt är främst under raster vid Gaga-rinken och fotbollsplanen där det förekommer att elever kan bli högljudda, bli arga, knuffas, retas eller säga elaka saker och svärord. Eleverna känner till att det finns nedskrivna ordningsregler som gäller både för Gaga-rinken och fotbollsplanen för att undvika att det uppstår konflikter. Eleverna uppger att det brukar vara en rastvakt ute som rör sig mellan Gaga-rinken och fotbollsplanen på skolgården och som kan ingripa om det blir konflikter. Lärarna och rektorn bekräftar elevernas upplevelser av att det kan förekomma tjafs, att det finns framtagna ordningsregler samt att de brukar se till att en rastvakt står i närheten av Gaga-rinken och fotbollsplanen för att förebygga konflikter och kränkningar.

Studiero

Av dokumentation, intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektorn framgår att det i flera klasser periodvis kan vara bristande studiero. Det förekommer att det är högljudnivå i klassrummet, att elever går runt, pratar och vässar pennor, inte kan sitta still, skriker till kompisar över klassrummet och inte lyssnar på lärarens tillsägelser. De är ett fåtal elever i varje klass som återkommande orsakar dessa

situationer vilket har en negativ inverkan på andra elevers möjligheter att koncentrera sig på skoluppgifterna.

Såväl lärarna som rektorn uppger att de är medvetna om de utmaningar som finns kring att upprätthålla studiero i klassrummen. Sedan det framkom i elevenkäten läsåret 2022/23 att elever upplevde bristande studiero i främst nuvarande klass 5-6 arbetar skolan med förebyggande insatser för att förbättra studieron för eleverna. Till exempel har specialpedagogen varit inne i klassen och observerat några gånger och klassen har fått förstärkning av en resursperson. Därtill besöker likabehandlingsteamet samtliga klasser återkommande och pratar om olika teman. Ett sådant tema är känslor för att ge eleverna en ökad förståelse för hur man kan uttrycka sig. Personalen har under föregående termin inlett ett arbete utifrån värdegrundsmaterialet "Bråka Smartare" i en klass där likabehandlingsteamet har kunnat identifiera högre förekomst av kränkningar. Materialet innehåller olika teman vilka kan användas utifrån åldersgrupp och behov. Arbetet kommer att fortsätta framöver. Materialet kommer att implementeras i samtliga årskurser på skolan under läsåret 2023/2024 i främjande och förebyggande syfte. Det kommer även att genomföras en ny omgång med trivselenkät och trygghetsvandring där eleverna ges möjlighet att uttrycka sin känsla inför olika platser.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan förvisso konstatera att det inte fullt ut kan anses föreligga goda förutsättningar för studiero i alla klasser för att eleverna ska kunna koncentrera sig på undervisningen. Skolan befinner sig emellertid i ett pågående arbete där flera åtgärder vidtagits och fler planerade åtgärder kommer att vidtas och följas upp för att förbättra studieron i nämnda klasser. De åtgärder som har satts in hittills har haft en positiv effekt på studieron och elevernas trygghet. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det obligatoriska kartläggningsmaterialet i förskoleklass förra läsåret inte genomfördes och följdes upp på ett bra sätt. Innevarande läsår finns en behörig lärare i förskoleklassen som har påbörjat kartläggningsmaterialet med eleverna, och specialpedagogen följer arbetet. Arbetet med kartläggningsmaterialet ska vara klart i slutet av november. Detsamma gäller för bedömningsstöden i årskurs 1 som undervisande lärare har en plan för ska vara genomförda innan höstlovet och att det i förekommande fall görs en särskild bedömning i samråd med specialpedagogisk kompetens och att insatser sätts in. Då kommer även rektorn och eventuellt skolutvecklingsgruppen att delta.

De nationella proven i årskurs 3 genomförs och i förekommande fall görs en särskild bedömning i samråd med specialpedagogisk kompetens och att insatser sätts in och informationsöverföring av dessa kommer att göras till lärare i årskurs 4.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det finns en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Förskollärare och lärare ska använda de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklassen, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. Om det utifrån något av dessa material finns en indikation på att eleven inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, ska det göras en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling. Denna särskilda bedömning ska göras i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd. I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet ska det genomföras en uppföljning av de extra anpassningar som getts i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs (3 kap. 4, 4 a och 4 b §§ skollagen, 8 kap. 2 § och 9 kap. 20, 21 och 22 b §§ skolförordningen). föreskrifter [SKOLFS 2020:202] om nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 i grundskolan läsåret 2021/2022)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jin Sarac Batifi

Beslutsfattare
Signerat av: Jin Sarac Batifi

X Claes Börjesson

Föredragande
Signerat av: Claes Börjesson

I ärendets slutliga handläggning har även Madeleine Olofsson medverkat.